

Toespraak Voorzitter Thom van Campen

Bij de start van het zomerreces
2 juli 2026

Voordat de meeste van ons het zomerreces induiken nog een paar stichtelijke woorden van uw Kamervoorzitter.

En ik zeg meeste van ons, omdat de Leden van de Enquêtecommissie Corona volgende week nog druk doende zijn met het afnemen van verhoren.

De laatste keer dat ik u op deze manier mocht toespreken, was vlak voor het kerstreces. Een groot aantal van u was toen pas net geïnstalleerd.

Dat in zes maanden veel kan gebeuren, blijkt wel uit het feit dat de eerste collega's inmiddels alweer vertrokken zijn. Voor degenen die wél zijn gebleven, geldt: uw proeftijd zit erop. Ik ga er dus vanuit dat u uw termijn als volksvertegenwoordiger gewoon uitdient.

De afgelopen periode stond deels in het teken van nieuw leiderschap. De heer Vermeer nam het stokje over van mevrouw Van der Plas. Mevrouw Teunissen nam het roer over van mevrouw Ouwehand. En zelf had ik de eer om de voorzittershamer over te mogen nemen van de heer Bosma.

De heer Bosma bleef gelukkig niet met lege handen achter. Eerder deze week werd zijn oud-voorzittersschilderij onthuld. U kunt het vlak buiten deze zaal bewonderen. Bescheiden van formaat. Uitgevoerd in zwart-wit. Een treffende weerspiegeling van zijn ingetogen en immer genuanceerde karakter.

Eén van de vragen die ik de afgelopen tijd vaak heb gekregen is: wat gaat u concreet anders doen dan uw voorganger?

Anders dan mijn voorganger zal ik geen bokaal uitreiken voor de 'Spraaawaterval' - het Kamerlid dat het meeste aan het woord is geweest. Allereerst omdat die prijs dan wel erg vaak naar dezelfde persoon zou gaan. En ten tweede omdat we de heer Grinwis juist op alle mogelijke manieren moeten aanmoedigen zich bondiger uit te drukken.

Dit jaar daarom geen prijs, maar wel een eervolle vermelding voor de meest puntige parlementariër: het Kamerlid dat de minste tijd nodig heeft aan de interruptiemicrofoon. De belangrijkste spelregel is wel dat we alleen kijken naar Kamerleden die minstens dertig interrupties op hun naam hebben staan.

De meest puntige parlementariër, met een gemiddelde interruptieduur van slechts dertien seconden, is niemand minder dan... tromgeroffel... Tijs van den Brink van het CDA. De heer Van den Brink is deze week helaas niet in de Kamer als gevolg van een fietsongeluk. Wij wensen hem vanaf deze plek allemaal een voorspoedig herstel.

Waar we vlak voor kerst nog in afwachting waren van het eerste minderheidskabinet in onze geschiedenis, kunnen we inmiddels langzaam de eerste balans opmaken. Vanuit mijn rol uiteraard geen politieke analyse, maar hooguit een taalkundige. Misschien kan één van de collega's minister Sjoerdsma uitleggen dat het spreekwoord is: linksom óf rechtsom. En niet: linksom én rechtsom.

Het zal u ook niet zijn ontgaan: Nederland is uitgespeeld op het WK voetbal. Een hard gelag voor al die collega's die onderling WK-poules bijhouden. Misschien is er een alternatief te bedenken waarbij collega's in plaats van het voorspellen van voetbaluitslagen, kunnen inzetten op wisselingen in de basisopstelling van Forum voor Democratie.

Als Kamervoorzitter doe je het natuurlijk niet alleen. Veel dank aan de ondervoorzitters die vergaderingen van mij hebben overgenomen wanneer dat nodig was. Ik waardeer dat zeer. Het gaat hierbij alle ondervoorzitters, op één na. Maar Geert, je weet dat ik jou als ancien en *éminence grise* van deze Kamer – ik moet eigenlijk *éminence blonde* zeggen – dat ik jou om vele andere redenen enorm waardeer.

In de afgelopen maanden is het palet aan smaken in deze Kamer verder uitgebreid met twee nieuwe groepen. En als nieuwe groep is het natuurlijk zaak om jezelf in de kijker te spelen. Zo heeft mevrouw Keijzer vol overgave haar tanden gezet in de genderneutrale toiletten. En de groep-Markuszower doet inmiddels zó veel debataanvragen, dat achter de schermen wordt nagedacht hoe we dat aantal beheersbaar houden. Aanscherping van de geweldsinstructie voor de Kamerbodes ligt daarbij nadrukkelijk niet op tafel.

Als we het toch over ons parlementaire instrumentarium hebben; even snel wat cijfers:

Deze Kamer nam sinds het aantreden 171 petitieën ontvangst. U voerde 200 keer een schriftelijk overleg vanuit de commissie, liet 30 wetsvoorstellen als hamerstuk passeren, u voerde 71 wetgevingsdebatten plenair en maar liefst 199 tweeminutendebatten. U diende in totaal 776 amendementen in, en ook voor wat betreft moties bent u niet bepaald terughoudend geweest, dat waren er maar liefst 3.733.

Ik zal geen namen noemen, maar er zijn leden die in de veronderstelling lijken te verkeren dat Henri Bontenbal met zijn Bontenbal-quotum bedoelde dat ieder lid individueel 150 moties per jaar zou mogen indienen.

Wij wensen mevrouw Dobbe uiteraard ook een heel mooi reces toe.

Al met al lijkt er draagvlak te ontstaan om nog eens goed naar onze manier van werken te kijken. Ik speel daarom met de gedachte om na het reces met een groepje intelligente Kamerleden — en Joost Eerdmans — de hei op te gaan en na te denken over hoe we een en ander kunnen verbeteren.

Afrondend. Als Tweede Kamerleden zijn wij niets zonder de tomeloze inzet van onze fractiemedewerkers en de medewerkers van de ambtelijke organisatie.

Ik wil daarbij eerst stilstaan bij twee collega's die ons het afgelopen jaar tot mijn grote spijt zijn ontvallen: Ine Saman van de schoonmaak en Take Collaris van Griffie Plenair. Jullie worden gemist. Het medeleven van alle Kamerbewoners was hartverwarmend.

Aan alle Kamerbewoners die het mogelijk maken dat wij politici hier ons werk kunnen doen zeg ik, namens u allemaal; dank, dank, dank!

Ik heb geprobeerd de afgelopen minuten niemand al te zeer op de tenen te staan. Mocht dat onverhoopt toch zijn gebeurd, dan weet u dat wij in mevrouw Moorman over een uitstekende mediator beschikken.

Ik wens u allen een heel mooi zomerreces. Rust goed uit, geniet van uw gezin, familie en vrienden, en kom gezond weer terug.

En nu nodig ik u graag uit voor een soepje en een dadeltje... pardon... een hapje en een drankje in het Ledenrestaurant. Ik sluit de vergadering!